

CHECKLIST INVOERING CONTROLE OP WAPENBEZIT HORECA

INLEIDING

WAPENS EN STRAFFEN

DE CHECKLIST (IN SCHEMA)

DE CHECKLIST (UITGEBREIDE VERSIE)

PRAKTISCHE TIPS EN VOORBEELDEN

BIJLAGE

Voor een optimale weergave van de checklist adviseren wij om de Adobe Acrobat Reader DC te gebruiken.

[Download Acrobat Reader DC](#)

COLOFON

Auteurs: Henk Ferwerda en Joey Wolsink (Bureau Beke)

Vormgeving: Marcel Grotens (Bureau Beke)

Foto's: pag. 1, 6; Marcel Grotens, 2; Pablo E. G. on Unsplash, 4, freeimages.com 5; Samantha Villagran on Unsplash, 3, 7, 10, 15; Istock

Opdrachtgever: Ministerie van Justitie en Veiligheid

Met dank aan: Tony den Blanken (PPS Security), Diana Burggraaf (Politie), Ivoline van Erpecum (Ministerie van Justitie en Veiligheid), Marjolijn van Hest (Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid), Querine Hoejenbos (Koninklijke Horeca Nederland), Hans Mangnus (Politie), Jolanda Pol (Openbaar Ministerie), Rob Verhoeven (gemeente Breda) en Monique Willemsen-van de Kamp (Openbaar Ministerie).

© Ministerie van Justitie en Veiligheid, januari 2022

INLEIDING

Wapenbezit en wapengebruik onder jongeren is een maatschappelijk probleem dat helaas te vaak het lokale en landelijke nieuws beheerst. Door onder andere ouders, burgemeesters, jongerenwerkers, onderwijspersoneel, rechtshandhavers en politici is gepleit voor nieuw elan in de aanpak van wapenbezit en -gebruik. Dit heeft in de herfst van 2020 geleid tot het 'Actieplan Wapens en Jongeren' waaruit naar voren komt dat de aanpak van wapenbezit niet alleen een taak is van politie en justitie, maar dat ook de sociale omgeving van jongeren hieraan kan bijdragen.

Het tegengaan van het bezit van wapens in de horeca behoort tot een van de speerpunten in de aanpak. Een van de bijdragen hieraan is deze checklist die bedoeld is voor horecagelegenheden, politie en gemeenten. De checklist biedt een handreiking voor de invoering van controles op wapenbezit in de horeca.

Feiten en cijfers

Exacte cijfers over hoeveel jongeren een wapen meenemen tijdens het stappen, of bij hoeveel uitgaansgeweld een wapen wordt gebruikt, zijn niet bekend. Uit de QuickScan 'Nieuwe fenomenen in het uitgaansleven' van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid uit 2020 blijkt dat, voor de coronacrisis, de ernst van de incidenten in bepaalde uitgaansgebieden toenam bijvoorbeeld door het gebruik van wapens en de invloed van drank en drugs. Steekwapens zijn de meest voorkomende wapens in het uitgaansleven. Maar ook alledaagse voorwerpen worden als wapen gebruikt: gebroken glazen en flesjes, tafelpoten, schoenen met stalen neuzen of naaldhakken. Met name gebroken glas is een veelgebruikt wapen in het uitgaansleven.

'De drempel om wapens te gebruiken in verblijfsgebieden zoals de horeca, waar mensen bij elkaar komen, lijkt omlaag te gaan. Dat baart zorgen. Dit raakt de samenleving. Het is zaak niet weg te kijken, maar hier samen een halt toe te roepen. De impact van dit soort incidenten is groot. Ik roep mensen op mee te werken. We moeten beseffen dat wapenbezit ons allemaal raakt.'

Burgemeester na een ernstig wapenincident in zijn stad.

Doel van de checklist

Controles op wapenbezit zijn niet alleen bedoeld voor uitgaansgelegenheden die problemen hebben op dit gebied. Deze checklist moet worden gezien als een preventief instrument dat een positieve uitwerking beoogt te hebben op het veiligheidsgevoel in en rond de horeca. Het is de bedoeling dat wapencontroles in de horeca op veel grotere schaal ingevoerd zullen worden en dat meer horecagelegenheden gebruik gaan maken van horecakuizen.

Om zowel het maatschappelijk als gezamenlijk belang van de horeca ten aanzien van de aanpak van wapenbezit te onderstrepen, kan besloten worden om samen met andere horecaondernemers in een gebied op min of meer dezelfde wijze controles op wapens in de horecagelegenheden uit te voeren. Dit schept ook duidelijkheid voor de gasten.

Opzet van de checklist

In de checklist onderscheiden we verschillende fasen die nodig zijn om de invoering van controles op wapenbezit in de horeca te vergemakkelijken. Eerst introduceren we de betrokken partijen en de definities. Vervolgens onderscheiden we drie deeltrajecten: de voorbereidingsfase, de uitvoeringsfase en de nazorgfase.

Verschillende partijen dragen bij deze controles ieder hun eigen verantwoordelijkheid. Met icoontjes geven we aan wie de verantwoordelijke is voor de uitvoering van bepaalde delen van het traject.

Praktische tips en voorbeelden

Aan het eind van de checklist zijn praktische tips en voorbeelden terug te vinden om met het thema 'wapenbezit en wapengebruik in het uitgaansleven' aan de slag te gaan.

Wapens in een uitgaanscentrum geteld

De politie in de gemeente Breda analyseerde de politiecijfers over het wapenbezit en -gebruik in het horecaconcentratiegebied van 2018 t/m 2020 van donderdag t/m zondag tussen 22.00 en 07.00 uur en tijdens evenementen in het centrum.

Bij wapenbezit registreerde men vier vuurwapens en vijftwintig overige wapens. Dat waren drie tasers, zestien messen, twee boksbeugels, een ploertendoder, pepperspray, munitie en een speelgoedwapen.

Bij het wapengebruik ging het dertien keer om bedreiging of mishandeling met een vuurwapen, zesentwintig keer om bedreiging of mishandeling met een overig wapen en vijftien keer noteerde men 'overig geweld'. Bij deze laatste incidenten werden acht messen, twee boksbeugels, twee vuurwapens en een speelgoedpistool gebruikt. In twee gevallen is het type wapen in de registratie niet bekend.

Betrokken partijen en verantwoordelijkheden

Deze checklist is bedoeld voor horecagelegenheden, gemeenten en politie. Daarnaast zijn ook het Openbaar Ministerie (OM) en Koninklijke Horeca Nederland betrokken bij de uitvoering van controles op wapenbezit in de horeca.

- **Horecagelegenheden** zijn op grond van de Arbeidsomstandighedenwet primair verantwoordelijk voor de veiligheid en het welzijn van personeel en gasten in de horecagelegenheden zelf.
- **Gemeentebesturen** zijn verantwoordelijk voor de ontwikkeling en uitvoering van het lokale veiligheidsbeleid in hun gemeenten. Een van de taken die daaruit voortvloeit, is het voeren van de regie bij het totstandkomen van een geïntegreerd horecabeleid.
- **De politie** is belast met handhaving van wet- en regelgeving en openbare orde.
- **Het OM** is verantwoordelijk voor het afhandelen van strafzaken.
- **Koninklijke Horeca Nederland (KHN)** behartigt de collectieve en individuele belangen van bijna 20.000 horecaondernemers in ons land.

Horeca

Gemeente

Politie

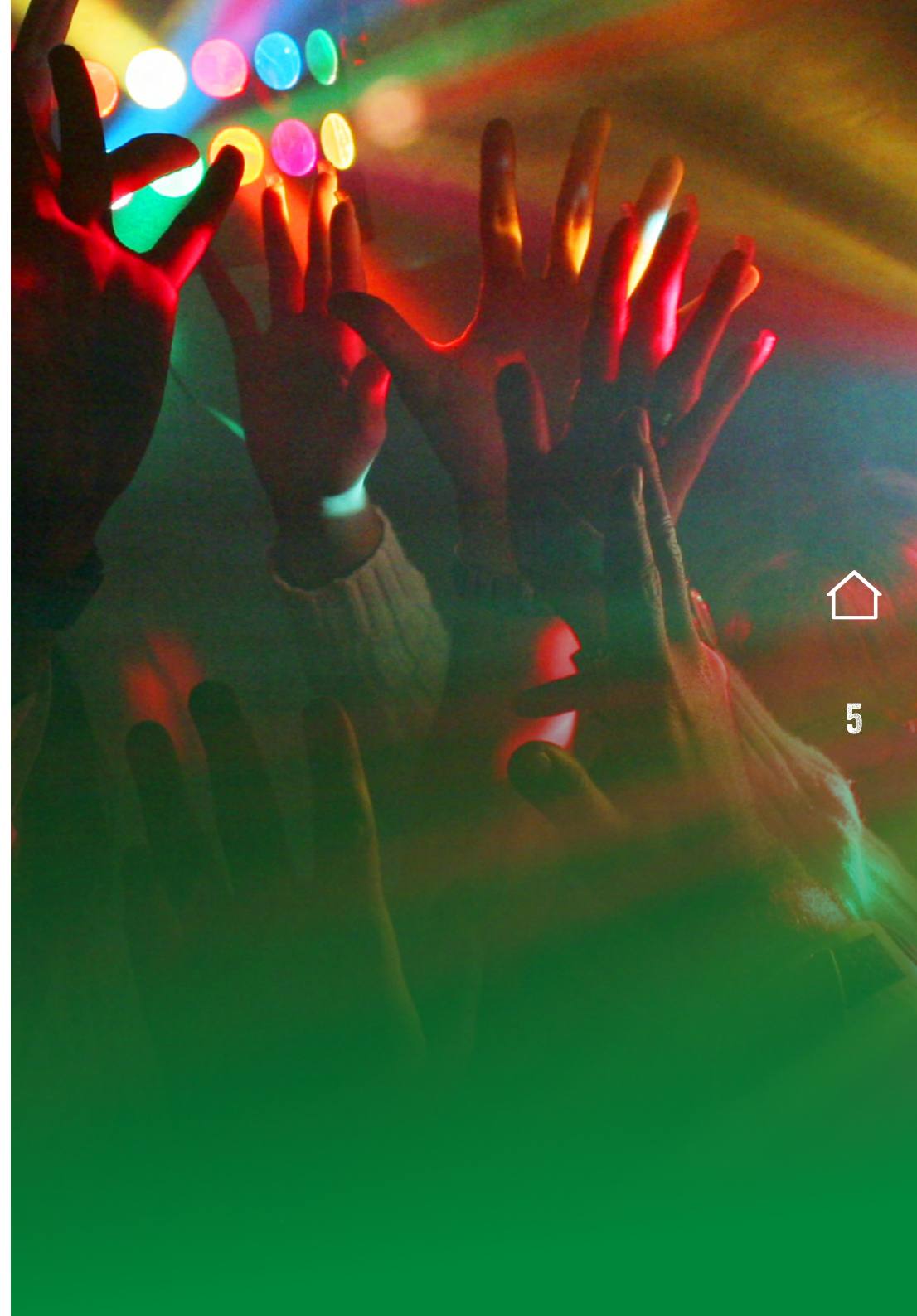
OM

KHN

iconen gebruikt in de checklist

WAPENS EN STRAFFEN

Definities

De **Wet Wapens en Munitie** (WWM) bepaalt wanneer er sprake is van illegaal wapenbezit.* Samengevat gaat het onder meer om de volgende soorten wapens:

- **Steekwapens**, zoals stiletto's, vlindermessen, vilmessen en valmessen
- **Slag- en stootwapens**, zoals boksbeugels en ploertendoders
- **Vuur- en stroomwapens**, zoals tasers, (alarm)pistolen en de daarvoor bestemde munitie
- **Overige wapens**, zoals werpsterren, wurgstokken en pepperspray
- **Imitatie- of nep(vuur)wapens**
- **Voorwerpen die in omstandigheden als wapen kunnen dienen**, zoals een honkbalknuppel of een stukgeslagen glas. De context bepaalt of iets een wapen is of niet. Zijn er twijfels, betrek dan de wijk- of horeca agent.

Straffen

Het OM bepaalt hoe een zaak wordt afgehandeld. Afhankelijk van de aard en ernst van het wapenbezit en -gebruik en de voorgeschiedenis en kenmerken van de verdachte zal er een passende reactie worden gegeven. De sancties kunnen variëren van geldboetes, taakstraffen tot gevangenisstraffen.

* Zie ook de bijlage van deze checklist.

[Download de printversie van de poster](#)

[U kunt ook een drukwerkbestand \(PDF\) van de poster downloaden](#)

DE CHECKLIST (IN SCHEMA)

Een goede voorbereiding is het halve werk. Voordat controles op wapenbezit kunnen worden ingevoerd, verdienen de volgende aspecten aandacht...

1

Voorbereiding

- Opnemen van regels over wapenbezit en controles daarop in de huisregels
- Zichtbaar maken van de huisregels

Aan te bevelen

- Opstarten van of deelnemen aan een horecaoverleg
- Opstellen of aanvullen van een veiligheidsconvenant Veilig Uitgaan
- Opstellen veiligheidsplan horecagelegenheid
- Aanschaffen van een horecakluis

Bij de uitvoering zijn de volgende aspecten van belang...

2

Uitvoering

- Organisatie van structurele wapencontroles in de horeca met deurbeleid
- Organisatie van incidentele wapencontroles in het horecacentratiegebied
- Aanvullende maatregelen door de horeca en de politie

Tot slot zijn nazorg en flankerende maatregelen van belang...

3

Nazorg en flankerende maatregelen

- Wanneer wapens worden aangetroffen en de horecagelegenheid beschikt over een horecakluis
- Wanneer wapens worden aangetroffen en de horecagelegenheid beschikt niet over een horecakluis
- Deurbeleid en collectieve horecaontzegging
- Maatregelen gemeente
- Maatregelen OM
- Aanvullingen op wapencontroles

7

DE CHECKLIST (UITGEBREIDE VERSIE)

Als de partners willen overgaan tot het invoeren van controles op wapenbezit in de horeca en het plaatsen van horecakluizen, is het aan te bevelen dat de verschillende partijen eerst een aantal zaken regelen. We willen hierbij benadrukken dat deze fase cruciaal is voor het invoeren van wapencontroles. Het is weinig zinvol om wapencontroles in te voeren zonder dat hierover goed is nagedacht, regels zijn aangepast en er goede contacten zijn gelegd tussen horecagelegenheden, politie, gemeenten en OM.

Vorbereidingsfase

Opstarten / deelnemen aan een horecaoverleg

Zowel de horecaonderneming als de politie en de gemeente kunnen deelnemen aan een regelmatig terugkerend veiligheidsoverleg. In de praktijk is er een onderscheid tussen een besluitvormend horecaoverleg en een informierend portiersoverleg. In het horecaoverleg zit namens de horeca een vertegenwoordiging die beslissingen kan nemen namens de horeca. Dit is ook de plek om problemen bespreekbaar te maken, onderlinge afspraken te maken en beslissingen te nemen of voor te bereiden. In het informierend portiersoverleg waar portiers en eigenaars/bedrijfsleiders van alle ondernemingen aan deel kunnen nemen, is de aandacht vooral gericht op informatie uitwisselen, informeren en voorlichting.

De samenwerking tussen gemeente, horeca en politie is belangrijk voor een effectieve aanpak van wapens in het uitgaansleven. Het is aan te bevelen dat de verschillende partners vaste contactpersonen aanwijzen voor dit horecaoverleg:

- Vast aanspreekpunt of vaste contactfunctionaris vanuit de politie. Deze gebiedsgebonden politiefunctionaris is veelal gekoppeld aan het horecaconcentratiegebied. Hij of zij is het vaste aanspreekpunt voor externe partijen en is met de andere partners verantwoordelijk

voor de verschillende horecagelegenheden. De verantwoordelijke van de politie is ook bij het horecaoverleg aanwezig.

De politie moet bij melding van ernstige strafbare feiten streven naar een zo snel mogelijke interventie en afhandeling in overleg met de horecagelegenheid en waar nodig het Openbaar Ministerie. Ook in minder ernstige gevallen moet de politie snel beschikbaar zijn. Hier gaat een preventieve werking van uit.

- Vaste contactpersoon bij de gemeente. Deze neemt deel aan en initieert het horecaoverleg. De gemeente heeft een cruciale taak en zorgt voor continuering van de beleidsmatige aandacht voor veiligheid in de horeca. Een of meer gemeentelijke ambtenaren (liefst uitvoerenden) met horeca en/of veiligheid in hun pakket moeten de invoering van controles op wapenbezit en het opstellen van veiligheidsconvenanten (zie 'Opstellen/aanvullen convenant Veilig Uitgaan') stimuleren en coördineren. Met het vergunningenbeleid kan de gemeente indien gewenst ook invloed uitoefenen op de aanwezigheid van detectieapparaten en horecakluizen. Gemeenten kunnen bijvoorbeeld ook een financiële bijdrage leveren aan de invoering van geplastificeerde huisregels, horecakluizen en voorlichting.

Daarnaast moet de gemeente ook de evaluerende rol naar zich toe trekken. Periodiek worden door de gemeente de partijen bij elkaar geroepen voor een evaluatie. De gemeentelijke ambtenaren dienen dit terug te koppelen naar het college van burgemeester en wethouders.

- De horeca wijst een vertegenwoordiger aan voor het horecaoverleg die gemandateerd is om beslissingen te nemen. Vaak is dit de lokale bestuurder van Koninklijke Horeca Nederland. Mocht het uitgaansgebied verspreid zijn over meerdere deelgebieden (pleinen of straten), dan is het verstandig om vanuit ieder deelgebied een horecaondernemer te betrekken, de publiekstrekkers voorop.
- Verder is het verstandig dat er per horecagelegenheid een vaste contactpersoon is. Deze persoon is verantwoordelijk voor veilig-

heidszaken binnen de horecagelegenheid. In veel gevallen zal dit de horecaondernemer zelf zijn. Hij of zij is dan bewaker van het proces rond de uitvoering van het veiligheidsbeleid en het veiligheidsplan en een duidelijk aanspreekpunt voor externe partijen. Daarnaast kan hij of het ingehuurde beveiligingsbedrijf een incidentenregistratie bijhouden. Dit is nuttig om verantwoording af te kunnen leggen naar het management en de politie. Ten slotte is de contactpersoon er verantwoordelijk voor dat het personeel (met name de portiers) op de hoogte is van het convenant, de regels en gemaakte afspraken. In geval van een incident en het aantreffen van wapens is het belangrijk dat iedereen zich aan de afspraken houdt.

- Er is contact met het OM. Het is niet noodzakelijk dat de contactpersoon vanuit het OM bij het horecaoverleg aanwezig is, maar het is wel belangrijk het OM te betrekken. Met name in de voorbereidingsfase van het convenant (zie 'Opstellen/aanvullen convenant Veilig Uitgaan') dient de medewerking vanuit het OM zo groot mogelijk te zijn. Maak samen met het OM goede afspraken over het belang van het onderwerp.

Opstellen/aanvullen van convenant Veilig Uitgaan

Om de verantwoordelijkheden vast te leggen en de betrokken partijen te committeren, verdient het aanbeveling een convenant op te stellen – bij voorkeur in het bredere kader van de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan – of in bestaande veiligheidsconvenanten aanvullingen op te nemen met betrekking tot controles op wapenbezit en het plaatsen van horecakluizen. In verschillende gemeenten zijn hiervan al voorbeelden te vinden. In veel gevallen gaf de gemeente hiertoe de aanzet. Zij kan er bijvoorbeeld voor kiezen alle horecagelegenheden in het horecacentratiegebied te stimuleren het convenant te ondertekenen.

Opstellen veiligheidsplan horecagelegenheid

De Arbeidsomstandighedenwet (artikel 3) stelt dat in verband met een zo groot mogelijke veiligheid en een zo goed mogelijke bescherming van de gezondheid en het bevorderen van welzijn bij of in verband met de arbeid, de werkgever ervoor moet zorgen dat de werknemer zoveel mogelijk wordt beschermd tegen agressie en geweld en de nadelige gevolgen daarvan. Horecagelegenheden kunnen hiertoe een veiligheidsplan (laten) opstellen. In verschillende gemeenten is dit ook verplicht gesteld. Leg hierin de volgende zaken vast:

- Dat er in de horecagelegenheid bepaalde regels gelden (die zijn opgenomen in de huisregels).
- Welke preventieve maatregelen de horecaonderneming neemt.
- Het doel van de maatregelen (curatief en preventief).
- Dat de horecaonderneming bij de ingang op wapens controleert.
- Dat er sancties zijn wanneer er wapens worden aangetroffen.
- Dat medewerkers worden getraind op de onderdelen van het veiligheidsplan.

Daarnaast kunnen in het veiligheidsplan bijvoorbeeld allerlei zaken over brandveiligheid, maatregelen ter voorkoming van alcoholmisbruik en drugsgebruik en procedures bij calamiteiten staan.

Wanneer is structurele wapencontrole wenselijk?

Het structureel controleren op wapens in de horeca heeft impact op de gasten. Het is daarom van belang om structurele controles te koppelen aan een risicoanalyse. Factoren die een rol spelen, zijn type horecagelegenheid, historie, doelgroep en type programmering c.q. feesten.

Aantreffen van een wapen bij een bezoeker

Uitgangspunt is dat wanneer bij een bezoeker een wapen genoemd in de Wet Wapens en Munitie wordt aangetroffen, strafrechtelijk onderzoek en vervolging plaatsvindt. In afstemming met de politie en het betreffende arrondissementsparket kan hiervan bij relatief geringe feiten worden afgeweken als daarmee een disproportioneel beroep op de beschikbare capaciteit van politie en OM zou worden gedaan. De betreffende afspraken worden vastgelegd in een 'overeenkomst horecakluis' of een Convenant Veilig Uitgaan. Van een bezoeker bij wie een wapen wordt aangetroffen dat niet in een horecakluis gedeponeerd kan/mag worden, wordt altijd de identiteit vastgesteld en geregistreerd.

Aanschaffen van een wapenkluis

Vanuit bijvoorbeeld het horecaoverleg kan de ingebruikname van horecakluizen worden gestimuleerd bij horecagelegenheden die minimaal over een portier of beveiligingsmedewerker beschikken. Hier kunnen ook afspraken worden gemaakt over de financiering van deze horecakluizen. In sommige steden worden deze bijvoorbeeld betaald door de gemeente, in andere door de gemeente, politie en horecagelegenheid samen. De prijs van een horecakluis bedraagt ongeveer 300 euro.

Opnemen van regels over wapenbezit en controles daarop in de huisregels

Neem in de huisregels de volgende zaken op:

- Overzicht van zaken of gedragingen die niet getolereerd worden.
- Het recht van de horecagelegenheid om te controleren op wapens door middel van privaatrechtelijk fouilleren (POV), tassencontrole en metaaldetectie.
- Dat wapens in beslag genomen en overgedragen worden aan de politie.
- Dat de horecagelegenheid indien nodig aangifte zal doen.

Horecakluis

In een 'overeenkomst horecakluis' worden afspraken tussen horeca en politie vastgelegd over wie de eigenaar van de horecakluis is, hoe er gecommuniceerd wordt naar personeel en gasten, hoe de kluis wordt gebruikt en hoe de samenwerking met de politie is als het gaat om melden en leeghalen.

- Bij het aantreffen van steekwapens, slag- en stootwapens, vuurwapens en stroomwapens* wordt standaard de politie in kennis gesteld.
- Voorwerpen die onder omstandigheden als wapen kunnen dienen,** zoals aardappelschilmesjes of andere scherpe voorwerpen, kunnen (als dat zo is vastgelegd in een overeenkomst horecakluis of een Convenant Veilig Uitgaan) door de portier van de horecagelegenheid in beslag worden genomen en worden opgeslagen in een horecakluis.

In horecakluizen kunnen tevens kleine gebruikershoeveelheden drugs worden opgeslagen. Het is verstandig om ook hier lokaal afspraken te maken in welke gevallen de politie wordt gebeld en wanneer drugs in de horecakluis worden opgeslagen.

Let bij de aanschaf van een horecakluis wel goed op dat deze goed beveiligd is tegen 'hengelen'. Er zijn incidentele voorbeelden bekend dat er – weliswaar met de nodige moeite – drugs uit kluisen werden gehengeld. Een tip: bevestig de horecakluis aan de muur of vloer, liefst in een goed afsluitbare ruimte waar alleen leidinggevenden en beveiligers komen.

* Zie bijlage van deze checklist: categorie, I t/m III en categorie IV sub 1 t/m sub 6.

** Zie bijlage van deze checklist: categorie IV sub 7.

Zichtbaar maken van de huisregels

Wanneer deze regels niet in de huisregels zijn opgenomen en/of niet bekend zijn bij de gasten, kunnen geen wapencontroles worden uitgevoerd. De huisregels moeten duidelijk zichtbaar zijn voor alle gasten. Dit betekent dat ze – in beknopte vorm als huisregelbordje – bij de ingang van de horecagelegenheid moeten worden opgehangen. Daarnaast verdient het aanbeveling de huisregels te plaatsen op de website en social media-kanalen van de horecagelegenheid.

Uitvoeringsfase

Het opstellen van regels, het leggen van verantwoordelijkheid bij bepaalde personen en het leggen van contacten zijn echter niet genoeg om wapenbezit aan te pakken. Regels moeten ook gecontroleerd worden.

Organisatie structurele wapencontroles in de horeca

Bij een structurele wapencontrole door de horecagelegenheid zijn verschillende zaken belangrijk:

- Aanwezigheid van gecertificeerd beveiligingspersoneel met kennis van de Wet Wapens en Munitie.
- Mogelijkheid privaatrechtelijk te fouilleren en tassencontrole. Daarnaast kan met behulp van metaaldetectie, zoals detectiepoorten of bodyscanners, worden gecontroleerd of gasten wapens bij zich dragen.
- Het plaatsen van horecakluizen.
- Naleven van afspraken zoals die zijn gemaakt over het legen van de horecakluizen.

Organisatie van incidentele wapencontroles in het horecaconcentratiegebied

Alleen als er sprake is van een horecaconcentratiegebied dat op basis van feiten door de burgemeester aangewezen is als veiligheidsrisicogebied en het OM een bevel preventief fouilleren heeft afgegeven, kan de politie overgaan tot preventief fouilleren.

Aanvullende maatregelen

Andere maatregelen om de veiligheid te vergroten, zijn bijvoorbeeld het plaatsen van toegangscamera's en het invoeren van toegangspasjes. In verschillende horecagelegenheden wordt al gebruik gemaakt van dergelijke pasjes. Bovendien kunnen beveiligers beschermingsmaatregelen treffen door zich uit te rusten met kogel- of steekwerende vesten en een steekwerende kraag, handschoenen en/of mouwen.

Nazorg en flankerende maatregelen

Wanneer wapens worden aangetroffen en de horecagelegenheid beschikt over een horecakluis

Bij het aantreffen van steekwapens, slag- en stootwapens, vuurwapens en stroomwapens* wordt standaard de politie in kennis gesteld. Voorwerpen die onder omstandigheden als wapen kunnen dienen,** zoals aardappelschilmesjes of andere scherpe voorwerpen, kunnen – als daar toestemming voor is van het lokale arrondissementsparket – door de portier van de horecagelegenheid in beslag worden genomen en worden opgeslagen in een horecakluis. Van een bezoeker bij wie een wapen wordt aangetroffen dat niet in een horecakluis gedeponeerd kan/mag worden, wordt de identiteit vastgesteld en geregistreerd. Er zal op vuurwapens altijd sporenonderzoek moeten worden uitgevoerd.

* Zie bijlage van deze checklist: categorie, I t/m III en categorie IV sub 1 t/m sub 6.

** Zie bijlage van deze checklist: categorie IV sub 7.

Wanneer wapens worden aangetroffen, maar de horecagelegenheid beschikt niet over een horecakluis

Het komt geregeld voor dat horecaondernemers met aangetroffen wapens over straat gaan om deze op het politiebureau af te leveren. Wettelijk is dit echter verboden. De horecaondernemer dient dan ook bij het aantreffen van vuurwapens en andere strafbare wapens standaard de politie in kennis te stellen. Van een bezoeker bij wie een wapen wordt aangetroffen dat niet onder de voorwerpen die onder omstandigheden als wapen kunnen dienen valt, wordt de identiteit vastgesteld en geregistreerd.

Deurbeleid en collectieve horecaontzegging

Indien bij een gast wapens worden aangetroffen, kan de gast worden geweigerd. Of dit daadwerkelijk gebeurt, is de verantwoordelijkheid van de eigenaar waarna de portier of andere medewerker dit uitvoert. Een ondernemer kan er ook voor kiezen om iemand bij wapenbezit of wapengebruik voor bepaalde tijd een collectieve horecaontzegging op te leggen. Dit kan natuurlijk alleen als er in het uitgaansgebied wordt gewerkt met een collectieve horecaontzegging. Daarvoor gelden aparte afspraken met politie, gemeente en horeca.

Preventief toezicht door particuliere toezichthouders en boa's

In steeds meer uitgaansgebieden worden particuliere toezichthouders, zoals beveiligers of jongerenwerkers, of buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) ingezet in de openbare ruimte om toe te zien op de veiligheid van het uitgaanspubliek. Zij spreken het publiek aan op de regels en sussen bij kleine incidenten. In geval van wapenbezit en wapengebruik kunnen zij signaleren en snel de dienstdoende politie waarschuwen.

Maatregelen gemeente

Bij het aantreffen van verboden wapens in een horecagelegenheid kan de burgemeester overgaan tot bestuursrechtelijke maatregelen.

Maatregelen OM

Het Openbaar Ministerie zal bepalen hoe de zaak wordt afgehandeld. Indien mogelijk en nodig zal worden overgegaan tot strafrechtelijke vervolging.

Aanvullingen op wapencontroles

Wanneer wapencontroles worden ingevoerd, verdient het aanbeveling deze te combineren met voorlichting aan het personeel. In het portier-soverleg zal het onderwerp wapenbezit worden besproken en worden nadere werkafspraken hierover gemaakt. Voorlichting kan ook gericht zijn op het uitgaanspubliek. Mogelijkheden hiervoor zijn landelijke en lokale bewustwordingscampagnes, flyeracties, het ophangen van posters en voorlichting op scholen. Ten slotte zijn er op verschillende plaatsen initiatieven ontwikkeld om de traditionele bierglazen te vervangen door glazen die net als een autoruit verbrijzelen wanneer deze stuk gaan. In Eindhoven zijn bij verschillende horecagelegenheden dergelijke glazen al ingevoerd.

PRAKTISCHE TIPS EN VOORBEELDEN

Praktisch materiaal om te lezen of te downloaden

- Wanneer je op zoek bent naar praktische handreikingen en voorbeelden om in je gemeente met het thema wapens in de horeca aan de slag te gaan, kijk dan eens op de [Toolbox wapens en jongeren](#) van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid of op de [website van Koninklijke Horeca Nederland](#).

Vragen en antwoorden over de aanpak van wapenbezit in het uitgaansleven

Over het thema wapens en uitgaan is veel informatie beschikbaar. Via veel gestelde vragen en antwoorden komen we bij een aantal belangrijke onderwerpen.

- Hoe ziet een overeenkomst 'horecakluizen' eruit? De gemeente Almere heeft hiervoor [een bruikbaar voorbeeld](#).
- Hoe is de samenwerking tussen de betrokken partijen vorm te geven? [De Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan](#) (KVU) is het instrument voor de vormgeving van die samenwerking.
- Ik ben op zoek naar een convenant Veilig Uitgaan, zijn die er? [Voorbeelden van convenanten vind je hier](#).
- Ik wil een veiligheidsplan voor mijn horecagelegenheid maken. Hoe doe ik dat? [Voorbeelden van veiligheidsplannen voor de horeca vind je hier](#).
- Ik wil als horecaondernemer aan de slag met huisregels in het kader van de aanpak van wapens. Hoe doe ik dat? Op deze pagina staan [praktische voorbeelden van huisregels](#) en wellicht is het ook goed om even te kijken naar de [tips over het deurbeleid](#). Laat je bijvoorbeeld inspireren door kennis te nemen van het Amsterdamse deurbeleid.
- Zijn er voorbeelden van huisregelbordjes? [KHN huisregelbordjes downloaden en bestellen](#).

- Ik ben op zoek naar meer informatie over de collectieve horecaontzegging. [Hier vind je meer informatie en alle relevante documenten](#).
- Waar kan ik terecht voor trainingen over bijvoorbeeld het omgaan met geweld? [Hier vind je trainingen voor portiers en horecaondernemers](#).
- Wat zijn nepvuurwapens? [Op deze website geeft de politie uitleg](#).
- Wat houdt preventief fouilleren in en kan dat zomaar in een uitgaansgebied? [Hier lees je meer over preventief fouilleren](#).

Bronnen

- Actieplan Wapens en Jongeren, 2020
- Monitor Jeugdcriminaliteit, 2021
- QuickScan 'Nieuwe fenomenen in het uitgaansleven', het CCV, 2020
- Wet Wapens en Munitie
- Toolbox wapens en jongeren, het CCV

BIJLAGE - CATEGORIEËN WET WAPENS EN MUNITIE (ARTIKEL 2)

Wapens in de zin van deze wet zijn hieronder aangegeven naar categorie en sub.

Categorie I

Sub 1. stiletto's, valmessen en vlindermessen;

Sub 2. andere opvouwbare messen, indien:

- a. het lemmet meer dan een snijkant heeft; of
- b. de lengte in opgevouwen toestand langer dan 28 cm is;

Sub 3. boksbeugels, ploertendoders, wurgstokken, werpsterren, vilmessen, ballistische messen en geluiddempers voor vuurwapens;

Sub 4. blanke wapens die uiterlijk gelijk zijn op een ander voorwerp dan een wapen;

Sub 5. pijlen en pijlpunten bestemd om door middel van een boog te worden afgeschoten, die zijn voorzien van snijdende delen met de kennelijke bedoeling daarmee ernstig letsel te kunnen veroorzaken;

Sub 6. katapulten;

Sub 7. andere door Onze Minister aangewezen voorwerpen die een ernstige bedreiging van personen kunnen vormen of die zodanig op een wapen gelijk zijn, dat zij voor bedreiging of afdreiging geschikt zijn.

Categorie II

Sub 1. vuurwapens die niet onder een van de andere categorieën vallen;

Sub 2. vuurwapens, geschikt om automatisch te vuren;

Sub 3. vuurwapens die zodanig zijn vervaardigd of gewijzigd dat het dragen niet of minder zichtbaar is dan wel dat de aanvalskracht wordt verhoogd;

Sub 4. vuurwapens die uiterlijk gelijk zijn op een ander voorwerp dan een wapen;

Sub 5. voorwerpen waarmee door een elektrische stroomstoot personen weerloos kunnen worden gemaakt of pijn kan worden toegebracht, met uitzondering van medische hulpmiddelen;

Sub 6. voorwerpen, bestemd voor het treffen van personen met giftige, verstikkende, weerloosmakende, traanverwekkende en soortgelijke stoffen, met uitzondering van medische hulpmiddelen en van vuurwapens in de vorm van geweren, revolvers en pistolen, bestemd voor het afschieten van munitie met weerloosmakende of traanverwekkende stof;

Sub 7. voorwerpen bestemd voor het treffen van personen of zaken door vuur of door middel van ontploffing, met uitzondering van explosieven voor civiel gebruik indien met betrekking tot deze explosieven erkenning is verleend overeenkomstig de Wet explosieven voor civiel gebruik.

Categorie III

Sub 1. vuurwapens in de vorm van geweren, revolvers en pistolen voor zover zij niet vallen onder categorie II sub 2°, 3° of 6°;

Sub 2. toestellen voor beroepsdoeleinden die geschikt zijn om projectielen af te schieten;

Sub 3. werpmessen;

Sub 4. alarm- en startpistolen en -revolvers, met uitzondering van alarm- en startpistolen die:

- a. geen loop of een kennelijk verkorte, geheel gevulde loop hebben;
- b. zodanig zijn ingericht dat zij uitsluitend knalpatronen van een kaliber niet groter dan 6 mm kunnen bevatten; en
- c. waarvan de ligplaats van de patronen en de gasuitlaat loodrecht staan op de loop of op de lengterichting van het wapen.

Categorie IV

Sub 1. blanke wapens waarvan het lemmet meer dan een snijkant heeft, voor zover zij niet vallen onder categorie I;

Sub 2. degens, zwaarden, sabels en bajonetten;

Sub 3. wapenstokken;

Sub 4. lucht-, gas- en veerdrukwapens, behoudens zulke door Onze Minister overeenkomstig categorie I, sub 7°, aangewezen die zodanig gelijk zijn op een vuurwapen dat zij voor bedreiging of afdreiging geschikt zijn;

Sub 5. kruisbogen en harpoenen;

Sub 6. bij regeling van Onze Minister aangewezen voorwerpen die geschikt zijn om daarmee personen ernstig lichamelijk letsel toe te brengen;

Sub 7. voorwerpen waarvan, gelet op hun aard of de omstandigheden waaronder zij worden aangetroffen, redelijkerwijs kan worden aangenomen dat zij zijn bestemd om letsel aan personen toe te brengen of te dreigen en die niet onder een van de andere categorieën vallen.

